

ke mig ud til et sted, hvortil jeg ikke ønsker at blive trukket.

Men jeg vil gerne gentage det her, som jeg har sagt: Vi har en aftale, den vil blive overholdt, og den vil blive respekteret over hele landet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldne spørgsmål

Anden næstformand (Henning Grove):
Spørgsmål nr. S 1662, der er stillet til miljø- og energiministeren af Søren Kolstrup, samt spørgsmål nr. S 1515, nr. S 1516 og nr. S 1517, der er stillet til skatteministeren af Frank Aaen, er taget tilbage af spørgerne. Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 1662

Til miljø- og energiministeren (16/2 2001) af:
Søren Kolstrup (EL):

»Vil ministeren oplyse, om planlovens overgangsbestemmelser vedrørende detailhandel er gældende, indtil Naturklagenævnet har færdigbehandlet en eventuel klage over regions/kommuneplanen for detailhandel?«

Spm. nr. S 1515

Til skatteministeren (2/2 2001) af:
Frank Aaen (EL):

»Hvad vil ministeren foretage sig i anledning af de fremkomne oplysninger om, at A.P. Møller har misbrugt DIS-lovgivningen om skattefri løn til at aflønne ansatte, der reelt arbejder i koncernens hovedkvarter?«

Spm. nr. S 1516

Til skatteministeren (2/2 2001) af:
Frank Aaen (EL):

»Mener ministeren, der er tilstrækkelig kontrol med anvendelsen af DIS-lovgivningen, og vil ministeren undersøge og redegøre for omfanget af det beskrevne misbrug udøvet af A.P. Møller og undersøge, om andre rederier på samme måde misbruger DIS-reglerne?«

Spm. nr. S 1517

Til skatteministeren (2/2 2001) af:

Frank Aaen (EL):

»Mener ministeren, det er strafbart at forfalske lønsedler med henblik på at undgå, at der skal betales skat?«

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149: Forslag til lov om sociale klausuler på offentlige tilskudsområder.

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 31/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag er oprindeligt et led i finanslovaftalen fra sidste år og handler om det rummelige arbejdsmarked og førtidspensionsreformen.

Oprindeligt lød aftalen på, og jeg citerer: »... at statslige myndigheder i forbindelse med tildeling af statslige tilskud forpligtes til at vurdere, om der skal eller kan stilles krav til tilskudsmottagere om varetagelse af sociale hensyn.«

Der er mange områder inden for den statslige sektor og den kommunale og den amtskommunale sektor, hvor der er mulighed for at skabe større rummelighed på arbejdsmarkedet.

I bemærkningerne til lovforslaget er der bl.a. nævnt områder som: at anvende sociale klausuler i forbindelse med udbud af offentlige opgaver; at øge integrationen på arbejdsmarkedet af udsatte grupper, det kan herunder også være etniske grupper; at forebygge nedslidning; at ændre på arbejds gange m.v.; at fastholde allerede ansatte medarbejdere, der af den ene eller anden grund er blevet udsat for krise eller har været ude i langvarig sygdom.

I lovforslaget gives de offentlige myndigheder den nødvendige hjemmel til at anvende sociale klausuler i forbindelse med tildeling af tilskud. Men det er ingen tvang. Der er altså tale om frivillighed til at foretage et valg af klausuler.

I Socialdemokratiet er vi på dette område tilhængere af den såkaldte bløde fortolkning med plads og mulighed for udvikling. Og vi er tilfredse med, at der er fastlagt generelle bestemmelser om adgangen til at stille krav om sociale klausuler.

Vi har i øvrigt konstateret, at Erhvervsministeriet allerede har udarbejdet vejledning om, hvordan en social klausul kan formuleres.

Det kan allerede nu forudses, at vi inden for en kort årrække vil se mangel på arbejdskraft inden for en række områder. Derfor anser vi det også for meget positivt, at der allerede nu er tiltag for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt og at styrke mulighederne for at forebygge udstødelse. Og så gør det i øvrigt heller ikke noget, at det kan medføre positive økonomiske konsekvenser for det offentlige.

I Socialdemokratiet ser vi forslaget som et meget klart signal om, at der skal tages mere hensyn til de svage i samfundet. Derfor kan vi varmt støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Hr. Peder Sass sagde, at der ikke ligger nogen tvang i forslaget. Nej, men muligheden for tvang ligger der, må jeg sige til hr. Peder Sass.

Jeg vil gerne spørge: Hvis f.eks. undervisningsministeren siger, at nu skal vi indføre de sociale klausuler i private skoler eller lign., er det så ikke en tvang, der ligger, i forhold til det, at: I får ingen tilskud, hvis I ikke indfører de sociale klausuler, som jeg ønsker skal indføres?

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Der er i lovforslaget anlagt nogle kriterier, herunder at man kan stille krav om, at der skal være disse sociale klausuler. Og vi er ikke spor i tvivl om, at også private skoler vil se dem som værende finansieret for den væsentligste del af offentlige midler, og at de også finder det helt naturligt, at de påtager sig opgaver og også er med til at give plads i vores samfund til, at svage grupper, som er udstødt på anden måde, får en mulighed for beskæftigelse, også på private skoler.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Skolerne var jo kun ét sted, hvor man kunne indføre det; der er mange andre steder.

Men jeg vil da gerne lige sige: De grupper, som det drejer sig om, f.eks. handicaporganisationerne osv. – nu har jeg endelig fået høringssvarene – de siger, at de ikke vil have den tvangsklausul ind. Og det er jo netop dem, som hr. Peder Sass taler så varmt for. De ønsker ikke den tvangsregel ind i dette lovkompleks.

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Der tror jeg man tager fuldstændig fejl. Netop handicaporganisationerne, som jo i deres virksomhed heldigvis er støttet med væsentlige offentlige tilskud, lige akkurat handicaporganisationerne er dem, der har den største forståelse og den største motivation for at give plads til i deres institutioner, at folk, der på forskellige måde ikke kan klare sig ude på det normale arbejdsmarked, ville kunne få en plads netop inden for de handicappedes organisationer, deres institutioner og deres kontorer.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg står her med høringssvaret fra Dansk Handicapforbund, og der står: »Vi må imidlertid tage skarpt afstand fra sociale klausuler, som stiller krav om, at en institution skal have en vis andel af medarbejdere med handicap. Vi mener ikke, at integration fremmes ved tvang.«

Er det korrekt?

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at det er muligt, at man kan vælge mellem forskellige typer af klausuler. Det vil sige, at der er ikke fastlagt bestemt, hvilken type af klausuler man ønsker at der skal gives plads til, men at man kan vælge nogle af de forskellige typer af forslag.

Erik Larsen (V):

Jeg vil sige på Venstres vegne, at vi jo grundlæggende er positive over for de tanker, som ligger til grund for lovforslaget. Og jeg skal selvfølgelig også på Venstres vegne vedstå den rammeaftale, den tekst, som er citeret i bemærkningerne til lovforslaget.

Imidlertid må jeg sige, at det undrer mig lidt, den metode ministeren har valgt for udarbejdelsen af lovforslaget. Når man refererer til en rammeaftale og i øvrigt fremsætter et lovforslag uden at konferere det med dem, der har været

med i rammeaftalen, jamen så er det klart, at så er der nogle spørgsmål, som måske trænger sig på for os, som kunne have været afklaret i en tidligere fase.

Men det vil jeg lade ligge med disse bemærkninger og koncentrere mig om, at vi fra Venstres side har nogle betænkeligheder. Vi mener, at rammerne for aftalen er udvidet ganske væsentligt, og når man i § 2 skriver, at det her også omfatter tilskud til foreninger og fonde og selskaber og ikke blot til selvejende institutioner, som er nævnt i rammeaftalen, så har vi behov for under udvalgsbehandlingen at sikre, at de her bestemmelser – jeg ved godt, det er kan-bestemmelser, men alligevel – ikke på en eller anden måde kommer ind og kan virke generende og bindende for aktiviteterne i de omtalte foreninger og selskaber.

Jeg har bemærket, at man i bemærkningerne til lovforslaget også har nogle undtagelsesbestemmelser, og afvejningen kommer så til at ligge i, om disse undtagelsesbestemmelser er stærke nok til at sikre, at der ikke er frivillige organisationer, som kommer i klemme – eller kan komme i klemme, er vi jo nødt til at sige – i den lovgivning her.

Så må jeg også sige, at vi i Venstre er lidt betænkelige ved alle de bemyndigelser, der i det konkrete lovforslag gives til undervisningsministeren. Vi vil i hvert fald bruge udvalgsarbejdet til at komme nærmere ind på, hvad man kunne tænke sig, at de bemyndigelser skulle munde ud i i konkrete situationer.

Men der skal ikke herske nogen tvivl om, som jeg indledte med at sige, at vi står bag tanken om at udvide og skabe muligheder og rammer for at udvide det rummelige arbejdsmarked. Og det er med den indgang, vi vil bruge udvalgsarbejdet til forhåbentlig at få afklaret de spørgsmål, som vi synes er væsentlige at få afklaret, inden at vi kan sende lovforslaget til tredje behandling.

Pia Christmas-Møller (KF):

Normalt refererer vi jo ikke fra vores snak i sidekorridorerne, men jeg vil gøre en undtagelse i dag. Jeg er netop blevet opfordret til at være lidt venlig, og det synes jeg jo ligger mig meget naturligt. Jeg er grundlæggende en venlig sjæl og vil også gerne være venlig over for det forslag, som vi nu har til behandling.

Det Konservative Folkeparti var jo en del af forligskredsen bag forslaget, i hvert fald bag rammeaftalen, som ligger til grund for forslaget, og det vedstår vi os. Ingen tvivl om det. Grund-

elementerne i forslaget og særlig da de intentioner, der ligger bag grundelementerne, er vi også fortsat positive over for.

Men når det er sagt, er jeg nødt til at sige, at jeg er fuldstændig enig med den foregående ordfører i den undren, han gav udtryk for. Det er en mærkelig metode, regeringen – og det er ikke kun på socialministerens område, det er også andre områder – er begyndt at anvende. Man har en forligsaftale, og så kommer man helt uden forudgående drøftelser, forhandlinger eller sonderinger med et lovforslag. Det er en mærkelig metode, og det er ikke særlig konstruktivt.

Jeg er nødt til at sige, at jeg håber virkelig, vi under udvalgsarbejdet kan få afklaret de problemer, som vi ser i lovforslaget. Vi er fra konservativ side bekymret for forslagets bestemmelser på flere punkter. Det drejer sig bl.a. om foreningerne og fondene. Hvor voldsomme indgreb kan de risikere? Vi ved det ikke. Det må vi have klarlægning på.

De mange bemyndigelser, som tillægges undervisningsministeren, er også bekymrende. Vi har den grundholdning i Det Konservative Folkeparti, at det er i Folketinget, vi sætter reglerne. Derfor skal det kun være undtagelsesvis, at vi giver ministrene bemyndigelser.

Men det er, som om udviklingen er ved at gå i den modsatte retning, at det er hovedreglen, at ministrene – og det er ikke kun socialministeren, det er en række forskellige ministre – får den ene bemyndigelse efter den anden, hvorefter den egentlige regelfastsættelse er uden for Folketingets domæne. Det duer ikke, og vi er altså stærkt på vagt over for det.

Så lad mig sige, at vi er positive over for intentionerne bag lovforslaget. Vi vedgår os rammeaftalen, men vi er dybt forbløffede, lad mig så formulere mig så diplomatisk, over fremgangsmåden fra regeringen. Den er uklog, den er ikke konstruktiv, og i værste fald er den ødelæggende.

Men jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få vendt tingene, så vi får en positiv dialog og får sikret os imod de risici, som ligger i lovforslaget på nuværende tidspunkt.

Det Konservative Folkeparti vil altså gå til udvalgsarbejdet med en positiv grundholdning. Men man kan være sikker på, at der er en lang række specifikke spørgsmål, vi vil have afklaret. Vi ønsker ikke, at disse kan-bestemmelser ender med at blive tvangsindgreb over for det frivillige arbejde, der finder sted i foreninger. Det er

ikke det, vi har ønsket med rammeaftalen, og jeg håber heller ikke, det er det, regeringen har ønsket.

Anne Bastrup (SF):

Da hr. Villy Søvndal ikke kan være til stede, skal jeg læse hans ordførertale op.

Lovforslagets hensigt er at skabe lovhjemmel for anvendelse af sociale klausuler, det vil sige initiativer, der medvirker til forebyggelse, fastholdelse og fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det rummelige arbejdsmarked, som er en forudsætning for førtidspensionsreformen, kan f.eks. opnås ved forebyggelse og ved en øget fastholdelse af allerede ansatte medarbejdere samt øget integration på arbejdspladsen af udsatte grupper, ved at anvende sociale klausuler i forbindelse med udbud af offentlige opgaver og ved at stille krav om varetagelse af sociale hensyn ved ydelse af tilskud.

Lovforslaget er en opfølgning på delaftalen i forbindelse med førtidspensionsaftalen og aftalerne om det rummelige arbejdsmarked fra år 2000, som SF er en del af, og derfor støtter vi det.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti er meget skeptiske over for dette forslag, for formålet med forslaget er, at stat, amter og kommuner skal have hjemmel til, at der kan stilles krav om at indføre sociale klausuler som vilkår for at yde offentlige tilskud til foreninger, fonde og selskaber, og de sociale klausuler kan også kræves indført i forhold til de selvejende uddannelsesinstitutioner.

Lovforslaget omhandler f.eks. også private grundskoler, gymnasier, friskoler, private kurser og erhvervsskoler. Det vil i realiteten sige, at tilskudspengekassen kan smækkes i med et brag, hvis myndighederne kræver, at der skal indføres sociale klausuler, og det er jo det, der ligger i dette forslag.

Der står i bemærkningerne til forslaget, at sociale klausuler ikke er et entydigt begreb. Nej, det tør svagt antydes. Der oplistedes så mange forslag til klausulernes indhold, at det kunne minde om en smørrebrødseddell fra Ida Davidsen. Og der er også frit valg på alle hylder med alt, lige fra skriftligt formuleret politik med henblik på at ligestille personer med forskellig etnisk oprindelse til en personalepolitik, der beskriver, hvordan virksomheden skal handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt.

Desuden skal undervisningsministeren sikre, at uddannelsesinstitutionerne efterlever regeringens

målsætning om, at 3,5 pct. af de ansatte skal udgøres af beskæftigede på særlige vilkår.

Forslaget er et led i finansloven for 2000, hvor et af aftalepunkterne var anvendelsen af sociale klausuler i forbindelse med det rummelige arbejdsmarked og dermed også førtidspensionsreformen. I den forbindelse frygter Dansk Folkeparti, at alt, hvad der overhovedet kan krybe og gå af svage med en meget lille arbejdsevne tilbage, skal i job, for at kommunerne kan undgå at førtidspensionere.

Hvordan mon denne svage gruppe i øvrigt vil føle det, når de og andre ved, at deres job har baggrund i en lov, der kan fratage arbejdsgiveren det økonomiske grundlag, hvis de siger nej til de sociale klausuler?

Vi ved jo, at førtidspensionspartierne vil gøre hvad som helst, også benytte den tvangsmulighed, der ligger i dette forslag, for at skaffe nødvendige job med eller uden tilskud, da kolossen på lurfødder, førtidspensionen, ellers vil falde uhjælpeligt til jorden.

Jeg kunne i øvrigt godt tænke mig at få at vide, hvad der reelt sker, hvis det hele går op i en spids og forhandlingerne om tilskud mellem myndighederne og tilskudsmodtagerne ender med et nej til at indgå den ene eller den anden form for social klausul, der f.eks. kræver – som jeg sagde før – at 3,5 pct. af de ansatte skal være ansat på særlige vilkår.

Kan det virkelig være rigtigt, at det økonomiske tæppe så trækkes væk under foreninger, selskaber eller institutioner, der er omfattet af forslaget, eller er revolveren så at sige ladet med løst krudt?

Hvis det ikke er tilfældet, har dette forslag så mange dystre perspektiver, at Dansk Folkeparti får meget svært ved at sige ja til det. Vi vil ikke være med til føre så at sige en slags revolverpolitik på det sociale område. Det er meget svage mennesker, det drejer sig om.

I øvrigt tror Dansk Folkeparti, at dette forslag vil medføre mange økonomiske konsekvenser, og så håber vi da, der følger penge med til kommunerne, hvis det indføres på denne måde.

Men vi må se, hvad der kommer frem under udvalgsarbejdet, men som de andre ordførere på området sagde: Der ligger mange, mange ting, der kræver en opklaring.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det rummelige arbejdsmarked er en af de største socialpolitiske udfordringer, vi har stået over for i nyere tid. Det bygger på et andet menne-

skesyn. Det bygger på det menneskesyn, at hver enkelt har noget, de kan bidrage med. Det er derfor ikke tanken at fokusere på de problemer, de har, det kan være fysiske som psykiske, men i højere grad på, hvad de kan bidrage med.

Og enhver vil gerne bidrage, det er der slet ingen tvivl om. Vi skal væk fra det dér syn med: Hvad er det, du ikke duer til, og i stedet for se på: Hvad kan du bidrage med, hvis du har evner og kræfter? Det er det, det hele hviler på i det rummelige arbejdsmarked.

Endelig ligger der jo også det i det, at uden en gennemførelse af målsætningen om det rummelige arbejdsmarked kan vi ikke opretholde den velfærd, som vi ønsker. Vi kan ikke oprette det niveau, som vi gerne vil have.

Og hvis ikke vi opfylder de måltal, vi har sat for fleksjobbene, så får vi et reelt problem med reformen af førtidspensionsområdet, som jo netop hviler på et andet menneskesyn, som hviler på det menneskesyn, at det er den enkeltes værdi, det drejer sig om, og ikke de manglende evner.

Det var også derfor, bl.a. CD som satspuljeparti indgik en aftale i finansloven for 2000, hvor den offentlige sektor og herunder navnlig staten skulle bidrage yderligere til gennemførelsen af det rummelige arbejdsmarked – selvfølgelig skal de det.

Det, der manglede, var jo en hjemmel til at gøre det, en hjemmel til oprettelse af sociale klausuler, som hidtil har manglet netop på det her område.

Så synes jeg også, man skal lægge sig på sinde i den debat, der har været indtil nu, at det væsentlige er, at der jo ikke følger et påbud med. Det her er spørgsmålet om at give muligheder for at oprette sociale klausuler.

Og så er det jo også sådan, at på de områder, hvor der ligger regler for det – vi har snakket om foreninger i dag, det kan være selvejende institutioner – dér, hvor der er regler for, at man ikke kan gennemføre det her, der bliver det da heller ikke gennemført. Det her er et tilbud, det er en mulighed for at være med til at bidrage til at skabe det rummelige arbejdsmarked, som er en forudsætning for, at vi kan ændre det grundsyn, vi har haft på de mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet. Det synes jeg er utrolig væsentligt, så CD støtter det varmt.

Anders Samuelson (RV):

Det Radikale Venstre har som udgangspunkt altid en vis bekymring i forhold til sociale klausu-

ler bl.a. med henvisning til nogle af de argumenter, som også er ført frem her i dag.

Et godt argument kan være, at man i høj grad skal tage hensyn til den enkelte, som kommer ud på arbejdspladsen, at vedkommende ikke kommer til at stå i en situation, hvor man mere føler, man er presset derind, end at man er velkommen.

Men når det så er sagt, mener jeg faktisk, det er relevant at starte på et sådant område, som vi vælger at gøre her i dag. Og jeg vil godt i den forbindelse citere fra de aftalepunkter, som også er citeret i lovforslaget, hvor der står:

»Parterne er enige i, at statslige myndigheder i forbindelse med tildeling af statsligt tilskud forpligtes til at vurdere, om der skal/kan stilles krav til tilskudsmodtageren om varetagelse af sociale hensyn. Hjemlen hertil tilvejebringes gennem ændringer i diverse tilskudslove.«

I teksten står der altså også ordet skal, det står der faktisk ikke noget sted i den tekst eller i den lov, som vi så lægger frem her i dag.

»Kommunerne og amterne«, står der så videre, »opfordres til at vurdere de kommende tilskudsordninger, herunder ved indgåelse af driftoverenskomster med selvejende institutioner, med henblik på at stille krav om forpligtede sociale klausuler ved opgavevaretagelsen.«

Altså igen lægges der nærmest her op til, at det er noget, der faktisk skal gennemføres, hvorimod der i selve lovtæksten faktisk er en blødere formulering; der er det kun kan-formuleringer.

Som der også står i bemærkningerne til lovforslaget:

»Hensigten med lovforslaget er ikke, at statslige myndigheder og (amts)kommuner skal anvende sociale klausuler...«

Så det er faktisk, kan man sige, en underopfyldelse af den aftaletekst, som ligger bag ved, at man nu fremlægger det her.

Jeg synes, det er et udmærket sted at starte. Som fru Yvonne Herløv Andersen også påpegede, er det helt væsentligt, at vi får et rummeligt arbejdsmarked op at stå. Og det er klart, at så snart stat og kommuner begynder at benytte de muligheder, der ligger heri til at stille krav, så vil fokus også her fra denne sal være på, om kommunerne og amterne og staten er i stand til at holde orden i egen baghave.

Og på den måde mener jeg, det kan være en løftestang for meget mere end blot de få områder, som der faktisk lægges op til her. På den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Selv om vi i Enhedslisten er modstandere af mange af elementerne og også af de stramninger, der ligger i forslaget til førtidspension, så er vi ikke imod det rummelige arbejdsmarked, og derfor kan vi også godt støtte forslaget om sociale klausuler. Vi synes faktisk, det er naturligt, at man stiller krav om sociale hensyn, når man giver offentlige tilskud.

Men vi ser det også gerne udviklet så langt, at man f.eks. ved offentlige byggerier stiller krav om, at der ansættes ledige personer med skånebehov som en forudsætning for en kontraktindgåelse. Så vi håber, at forslaget også kan udvides til at omfatte den type af offentlige tilskud, ligesom vi også i fremtiden kunne tænke os at være parate til at støtte parallelle forslag, der lægger op til uddannelsesklausuler, altså at man ved udbud eller tilsvarende lægger op til, at det kræver, at der foretages en uddannelsesindsats i de virksomheder, der skal varetage opgaverne.

Men Enhedslisten kan altså godt støtte den her del af forslaget.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg tror, det var ikke mindst fru Yvonne Herlev Andersen, som præciserede, at de nye tanker omkring det rummelige arbejdsmarked måske er et af de allervigtigste projekter, som vi som parlamentarikere står over for, fordi det handler om at tænke på en anden måde. Det handler om at skabe rum, det handler om at skabe plads til dem, der i dag ikke er plads til på arbejdsmarkedet. Det gør det af hensyn til de personer, og det gør det af hensyn til samfundet, som har brug for deres indsats.

Jeg synes, at det er glædeligt her at konstatere, at i cirka det års tid, hvor jeg har haft fornøjelsen at være socialminister, har paletten af instrumenter, som et bredt flertal i Folketinget har været med til at skabe for dem, som så skal skabe det rummelige arbejdsmarked derude i det virkelige liv, været overordentlig stor.

Dette omkring de sociale klausuler er et af elementerne, som jeg selv anser for at være en endog særdeles vigtig brik. Jeg tror, den måde, det er formuleret på her som en kan-mulighed, vil inspirere mange af de positive elementer, der er derude, til også at udnytte den mulighed.

Jeg kunne forstå specielt på Venstre og De Konservative, at proceduren var faldet dem lidt for brystet, og det kan man selvfølgelig altid diskutere. Jeg indrømmer meget gerne, at procedurer i dansk folkestyre er utrolig vigtige; jeg har

somme tider en fornemmelse af, at det er 90 pct. procedurer og 10 pct. politik, men sådan er det nu nok ikke.

Men jeg bemærkede, at da de to ordførere var kommet over det, så var der gennemgående også her tilfredshed med forslaget. Selvfølgelig skulle der kigges lidt i forhold til foreninger og den slags, og det er jeg enig i, for det her handler ikke om at genere nogen, det handler om at give nogle muligheder; det er det, hele forslaget er gennemstyret af.

Derfor håber jeg også meget, at efterhånden som udvalgsarbejdet skrider frem og også fru Aase D. Madsen får lejlighed til at komme endnu dybere ned i det, at fru Aase D. Madsen så ved anden behandling formodentlig vil komme herop på talerstolen og undskylde, at hun brugte ordet revolverpolitik, for det har ikke noget med det at gøre.

Det har noget at gøre med nogle gode intentioner om at aktivere nogle gode kræfter. Det er det, der ligger i hele det her forslag, nogle muligheder, som jeg er helt sikker på at de mange gode kræfter derude vil udnytte, og så har Folketinget endnu en gang givet nogle vigtige instrumenter til aktørerne derude, til arbejdsmarkedets parter, til kommunerne, til amterne, til de organisationer, som også spiller en vigtig rolle her.

Så jeg skal takke Folketinget for de venlige ord og medvirke til, at udvalgsarbejdet vil gå nemt og gnidningsfrit.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ministeren omtalte min udtalelse om revolverpolitik, og så sagde ministeren, at det var jo for at aktivere de gode kræfter.

Men dertil vil jeg så sige, at ministeren faktisk siger: Jeg peger på dig med revolveren, men jeg agter altså ikke at bruge den. For ellers indskrev man vel ikke tvangsdelen her i forslaget.

Så er der noget, jeg gerne vil spørge om, og det har jeg spurgt om mange gange, når der kommer et lovforslag i socialministerens ressort. Jeg sidder her med høringssvarene, dem har jeg fået i morgen, og høringssvarene er dateret tilbage i december og november måned.

Jeg ved ikke, om høringssvarene har været indkaldt i anden politisk anledning, men selv om de har det, har jeg efterlyst høringssvarene i ca. 14 dage. Så det er jo underligt, når de er dateret helt tilbage i december, november måned, at de først skal ligge her til morgen. Det fatter jeg

altså ikke. Det er noget med proceduren igen, som ministeren sagde måske var vigtig, men ikke altafgørende. Jeg mener, den er meget afgørende i denne ressort.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Uden at være hundrede procent skråsikker i min sag, så tror jeg faktisk, at Socialministeriet er meget venlig i sin behandling af udvalget, bl.a. også når det gælder høringssvar.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jamen jeg kan ikke bruge den venlighed til noget som helst, når venligheden ikke går ud på, at vi får oversendt høringssvarene, og i høringssvarene, bl.a. fra Amtsrådsforeningen, som er kommet her i november-december måned, står der oven i købet, at høringsfristen har været urimelig kort. Hvorfor har vi så først fået dem nu, når høringsfristen har været så kort?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Jeg vil gerne opfordre fru Aase D. Madsen til at gennemgå de regler, hvorefter der foregår samarbejde imellem ministerier og folketingsudvalg. Det tror jeg ville være fornuftigt at gøre.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jamen jeg vil da næsten gøre hvad som helst, og det har jeg gjort, hver gang der er kommet et lovforslag. Det næste forslag er da heller ikke fremkommet høringssvar fra før nu her til morgen. Jeg vil da gøre meget, jeg vil gøre hvad som helst, men jeg har bedt om det utallige gange. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal gøre det, om jeg skal sende et brev derover. Jeg ved det ikke. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre, om jeg selv skal gå derover. I hvert fald er det aldrig lykkedes at få høringssvarene før samme dag, lovforslaget er kommet på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af lov om sikring mod følger af arbejdsskade og lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl. (Forhøjelse af godtgørelsen for varigt mén og indførelse af pligt til genvurdering ved klagesagsbehandling).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 31/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Med lovforslaget, som vi behandler her i dag, sikrer vi en højere godtgørelse for de personer, der har krav på godtgørelse for varigt mén under arbejdsskadelovgivning.

Godtgørelsen bliver hævet til samme niveau som i erstatningsansvarsloven, som jo netop er under behandling her i Tinget, hvilket vil sige, at en mengrad på hundrede procent fremover vil medføre en godtgørelse på 573.500 kr. Det er en betydelig stigning, som vi i Socialdemokratiet kun kan hilse meget velkommen.

Forslaget vil uden tvivl også medføre en mere enkel og hurtig sagsbehandling for den tilskadekomne, idet der ikke længere vil være grundlag for at rejse krav efter både arbejdsskadelovgivningen og erstatningsansvarslovgivningen.

Vi vil også fremover kunne undgå de såkaldte differencesager, som er imellem de to lovsæt, for så vidt angår varigt mén, og det er et stort fremskridt for den tilskadekomne. Samtidig indføres de samme aftrapningsregler på grund af alder som i erstatningsansvarsloven, og det indebærer, at aftrapningen fremover starter, hvis den skadelidte er fyldt 40 år ved skadens indtræden mod tidligere 60 år.